

SYBCOM SEM - III

OP10AFC Eco System -

Time: 2 1/2 hrs.

Marks: 75

Note: 1. All the questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate full marks.

Q.1 Answer any TWO: (15)

- A. Give classification of economic systems on the basis of ownership of means of production.
- B. Explain the Importance of study of economic systems.
- C. State the functions of Economic Systems.

Q.2 Answer any TWO: (15)

- A. Write about different types of incentives.
- B. Give different freedoms under capitalism.
- C. Discuss efficiencies under socialism.

Q.3 Answer any TWO: (15)

- A. Discuss the characteristics of mercantilism.
- B. Evaluate merits of capitalism.
- C. Which forces are responsible for the transformation of capitalism into welfare state?

Q.4 Answer any TWO: (15)

- A. Describe Marxian theory of falling rate of profit.
- B. Give account of Marxian theory of crisis and breakdown of capitalism.
- C. Explain the Marxian theory of Surplus value.

Q.5(A) State whether following statement are TRUE or FALSE (08) and give reasons (Any Four).

- 1. Environment influences evolution of economic systems.
- 2. Distribution of production is not an important function of economic system.
- 3. Freedom of choice has limitations.
- 4. Normative power is related to compulsion.
- 5. Freedom of occupation is a feature of Socialism.
- 6. Social security programmes are part of welfare state.
- 7. Marxian theory of value is one-sided.
- 8. Use of machinery determines surplus value.

OPIOAFC

Q.5(B) Fill in the blanks: (Any Seven)

(07)

1. Economic system is _____.
A. Static B. Dynamic C. Revolutionary
2. _____ Socialism is brought about by Democratic methods.
A. Traditional B. Liberal C. Democratic
3. Pure systems are _____.
A. Technological B. Theoretical C. Operational
4. Positive incentives are based on _____ power.
A. Normative B. Coercive C. Remunerative
5. Freedom of _____ enables people to invest their money.
A. Production B. Choice of _____ occupation
C. Investment
6. Monetary benefits are example of _____ incentive.
A. Social B. Economic C. Negative
7. Central Planning is a feature of _____.
A. Mixed Economy B. Capitalism C. Socialism
8. Profit motive leads to _____.
A. Poverty B. Inequality C. Inefficiency
9. _____ programme is related to welfare state.
A. Technology B. Employment C. security
10. Karl Marx was born in _____.
A. USA B. France C. Germany
11. Materialistic Interpretation of History is associated with _____.
A. Marx B. Smith C. Hegel
12. According to Marx _____ necessitates social relationships.
A. Social production B. Technology C. Economic Production

वेळ: २ १/२ तास

गुण: ७५

सूचना: १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.१ खालील पैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. (१५)

अ) अर्थव्यवस्थेचे उत्पादनांच्या साधनांची मालकी या आधारावर वर्गीकरण दया.

ब) अर्थव्यवस्थेच्या अभ्यासाचे महत्त्व स्पष्ट करा.

क) अर्थव्यवस्थेची कार्य विशद करा.

प्र.२ खालील पैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. (१५)

अ) प्रलोभनाच्या विविध प्रकारां विषयी लिहा.

ब) भांडवलशाहीतील विविध स्वातंत्र्ये सांगा.

क) समाजवादातील कार्यक्षमतेची चर्चा करा.

प्र.३ खालील पैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. (१५)

अ) व्यापारवादाची वैशिष्ट्ये विशद करा.

ब) भांडवलशाहीचे गुण विशद करा.

क) भांडवलशाहीचे कल्याणकारी राज्यात रूपांतरीत करणारे घटक कोणते आहेत?

प्र.४ खालील पैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. (१५)

अ) मार्क्सचा नफ्याचा घटता दर सिद्धांताचे वर्णन करा.

ब) मार्क्सच्या भांडवलशाहीमधील आणीबाणी व पतन सिद्धांताचे स्पष्टीकरण दया.

क) मार्क्सचा अधिकतर मूल्य सिद्धांत स्पष्ट करा.

प्र.५(अ) खालील विधान चूक की बरोबर आहेत हे सांगा आणि त्याची कारण (०८) द्या. (कोणतेही चार)

१. पर्यावरण अर्थव्यवस्थाच्या उत्क्रांतीवर परिणाम करते.

२. उत्पादनाचे वाटप हे अर्थव्यवस्थेचे महत्वाचे कार्य नाही.

३. पसंतीचे स्वातंत्र्य मर्यादित आहे.

४. आदर्शाचे सामर्थ्य सक्कीशी संबंधित आहे.

५. व्यवसायाचे स्वातंत्र्य हे समाजवादाचे वैशिष्ट्य होय.

६. सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम हे कल्याणकारी राज्याचा भाग असतात.

७. मार्क्सचा मूल्य सिद्धांत एकतर्फी आहे.

८. यंत्रांचा वापर अतिरिक्त मूल्य ठरवतात.

प्र.५ (ब) रिक्त जागा भरा: (कोणतेही सात) (०७)

OP10AFC

१	अर्थव्यवस्था	आहे.
२	स्थिर	गतिमान
३	पारंपारिक	लोकशाही पद्धतानी आणला जातो.
४	शुद्ध अर्थव्यवस्था	समाजवाद लोकतांत्रिक
५	तंत्रज्ञानाधारित	असते.
६	प्रलोभने	उदारमतवादी
७	आदर्शाची	सैद्धांतिक
८	सकारात्मक	व्यावहारिक
९	प्रलोभने	शक्तीवर अवलंबून आहे.
१०	आदर्शाची	मोबदल्याची
११	चे स्वातंत्र्य लोकांना गुंतवणूकसाठी सक्षम बनवते.	
१२	उत्पन्न	व्यवसायाची निवड
१३	आर्थिक लाभ हे	गुंतवणूक
१४	प्रलोभनाचे उदाहरण आहे.	
१५	सामाजिक	जबरदस्तीची
१६	केंद्रीय नियोजन हे	मोबदल्याची
१७	आर्थिक	गुंतवणूक
१८	नकारात्मक	
१९	केंद्रीय नियोजन हे	चे वैशिष्ट्य आहे.
२०	मिश्र अर्थव्यवस्था	प्रलोभनाचे उदाहरण आहे.
२१	नफ्याचा हेतू	
२२	गरिबी	उदाहरण आहे.
२३	सामानता	
२४	अकार्यक्षमता	
२५	कार्यक्रम कल्याणकारी राज्याशी संबंधित आहे.	
२६	तंत्रज्ञान	वैशिष्ट्य
२७	रोजगारी	सुरक्षा
२८	जन्म	
२९	इथे झालेला.	
३०	युएसए	
३१	फ्रांस	
३२	जर्मनी	
३३	इतिहासाची भौतिक मीमांसा	शी संबंधित आहे.
३४	मार्क्स	
३५	स्मीथ	
३६	हेगल	
३७	मार्क्सच्या मते	मुळे सामाजिक संबंधांची अवश्यकता याटते.
३८	सामाजिक उत्पन्न	संबंधांची अवश्यकता याटते.
३९	तंत्रज्ञान	
४०	आर्थिक उत्पादन	